

Finansdepartementet

Regeringsbeslut

2008-11-10

Riksgäldskontoret
Norrländsgatan 15
103 74 Stockholm

Ab.2
2008/1740
Fi2008/6596 (delvis)
även
2008/1780

Framställning från Riksgäldskontoret om bemyndigande att lämna stöd enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut

Regeringens beslut

Regeringen bemyndigar Riksgäldskontoret att ingå avtal med Carnegie Investment Bank AB om stöd enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut i form av lån på högst 5 miljarder kronor. Regeringen bemyndigar vidare Riksgäldskontoret att avveckla det ägande av aktier som kan uppstå till följd av avtalet.

Ärendet

Riksgäldskontoret har hemställt om regeringens bemyndigande att ingå avtal med Carnegie Investment Bank AB (fortsättningsvis Carnegie Bank) om stöd enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut. Stödet avses utgå i form av en låneram på maximalt 5 miljarder kronor. Som säkerhet för lånet ställer moderbolaget, D. Carnegie & Co AB (publ), pant i form av aktier i samtliga dotterbolag. Riksgäldskontoret har dessutom hemställt om regeringens bemyndigande att avveckla ägandet till aktierna i dotterbolagen för det fall de skulle komma i Riksgäldskontorets ägo.

Riksgäldskontoret anger som bakgrund till sin hemställan i huvudsak följande. Carnegie Bank har sedan en tid likviditetsproblem. Riksbanken har beviljat banken särskilt likviditetsstöd på maximalt 5 miljarder kronor. Som säkerhet för likviditetsstödet har moderbolaget lämnat aktier i dotterbolagen som pant. Carnegie Bank är föremål för Finansinspektionens granskning till följd av uppdagade brister i riskhantering och intern kontroll. Frågan om en eventuell sanktion avses att behandlas av inspektionens styrelse den 10 november 2008. Det är inte osannolikt att inspektionen kommer att dra tillbaka Carnegie Banks tillstånd. Om Finansinspektionen beslutar att dra in tillståndet, kommer Carnegie Bank att gå i likvidation. Riksbanken kan då komma att återkalla likviditetsstödet, vilket sannolikt leder till att Carnegie Bank

försätts i konkurs. Härigenom kan banken antas förlora kunder och anställda, med följd att tillgångarnas värde faller snabbt och bristen i konkursen blir betydande.

Som skäl för sin bedömning anger Riksgäldskontoret i huvudsak följande. Liksom när Riksbanken gav likviditetsstöd, måste Carnegie Bank fortfarande betraktas som ett systemviktigt institut trots att banken har en sådan storlek och verksamhetsinriktning att detta inte vore fallet under normala förhållanden. Denna uppfattning delas av Riksbanken och Finansinspektionen. Även om den värsta oron i finansmarknaderna har bedarrat råder alltså stor osäkerhet. Det gör att en oordnad avveckling av Carnegie Bank riskerar att få negativa återverkningar för stabiliteten i det finansiella systemet. Fordringsägarna måste således skyddas mot förluster, självklart med undantag för aktieägarna. Om Carnegie Bank mister sitt tillstånd, måste ett eventuellt stöd till banken – eller dess fordringsägare – hanteras av regeringen och Riksgäldskontoret inom ramen för de befogenheter som ges i lagen om statligt stöd till kreditinstitut. Med ett väl utformat stöd kan risken för störningar från Carnegie Bank elimineras samtidigt som kostnaderna och riskerna för staten till följd av stödet minimeras.

När det gäller i vilken form stöd bör utgå gör Riksgäldskontoret följande bedömning. En möjlighet är att låta processen mot likvidation ha sin gång och att staten skyddar stabiliteten i det finansiella systemet genom att *garantera* skyddsvärda *fordringsägare mot förluster* i samband med likvidationen. En likvidation bedöms emellertid leda till att banken försätts i konkurs, om inte annat därför att banken får akuta likviditetsproblem i och med att Riksbanken drar tillbaka likviditetsstödet. Likvidationen kompliceras dessutom av att de olika verksamheterna ligger sammanflätade i ett bolag och att en uppdelning därför kan ta tid. En utdragen likvidationsprocess torde leda till att värdena i banken snabbt faller. Staten får i så fall bära betydande kostnader för ställda garantier. En annan möjlighet är att staten går in med ett *kapitaltillskott* i form av preferensaktier i moderbolaget. Det bygger på att staten är beredd att göra en mer långsiktig satsning för att, delvis tillsammans med de gamla ägarna, rekonstruera banken och återvinna förtroendet hos Finansinspektionen och bankens kunder. Detta alternativ är förknippat med stor osäkerhet. För det första krävs bolagsstämmans godkännande, ett beslut som ligger flera veckor framåt i tiden eftersom moderbolaget är börsnoterat. Även om det hindret kan passeras är det, för det andra, stor risk att staten inte kan återvinna en sådan kapitalinsats. Carnegie Bank är ett företag där såväl förvaltare tillgångar som medarbetare lätt kan flytta till konkurrerande företag. I så fall faller aktiernas värde snabbt. Ett mer långsiktigt innehav är därmed sannolikt inte en fördel från statens synpunkt. Stöd i form av *lån* bedöms vara ett bättre alternativ. Genom ett låneavtal med Carnegie Bank kan Riksgäldskontoret avlösa Riksbanken som långivare och ta över den säkerhet som finns för lånet i form av dotterbolagsaktier. Risken att en

konkurs utlöses genom att Riksbanken drar tillbaka likviditetsstödet, efter att Finansinspektionen återkallat tillståndet, kan därigenom undvikas. Stöдавtalet ger Riksgäldskontoret möjlighet att snabbt ta över panterna och därmed ansvaret för dotterbolagens skötsel om en ny och trovärdig ägare inte kommer på plats. Riksgäldskontoret har informerat Finansinspektionen om avtalet med Carnegie Bank och om att avsikten är att säga upp lånet och överta panten om Finansinspektionen finner att det finns grund att återkalla tillståndet. Med staten som latent ägare till de tillståndspliktiga dotterbolagen torde förutsättningarna för att Finansinspektionen inte återkallar Carnegie Banks tillstånd öka. Kan dotterbolagen avvecklas med tillstånden i behåll, ökar förutsättningarna för att hitta intresserade köpare. Avsikten är således att staten ska avveckla sitt ägande genom att sälja de övertagna aktierna till en eller flera privata aktörer, eftersom ett långsiktigt innehav inte ligger i statens intresse. Stöd i form av lån bedöms vara avsevärt billigare och mindre riskfyllt för staten jämfört med en formell likvidation med statliga garantier för skyddsvärda fordringar eller ett kapitaltillskott.

Skälen för regeringens beslut

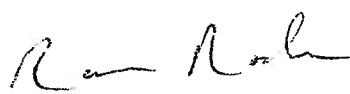
Regeringen konstaterar att Riksbanken, Riksgäldskontoret och Finansinspektionen bedömer att Carnegie Bank fortfarande måste betraktas som ett systemviktigt institut trots att banken har en sådan storlek och verksamhetsinriktning att detta inte vore fallet under normala förhållanden.

Regeringen delar Riksgäldskontorets bedömning att statligt stöd bör lämnas till Carnegie Bank för att motverka en risk för allvarlig störning av det finansiella systemet i Sverige. Regeringen delar även Riksgäldskontorets bedömning när det gäller vilken form av stöd som bör lämnas. För det fall Riksgäldskontoret kommer i besittning av aktier i dotterbolagen till D. Carnegie & Co AB (publ) bör ägandet av dessa avvecklas på ett affärsmässigt sätt. Regeringen anser att ett långsiktigt ägande av aktierna inte ligger i statens intresse.

Riksgäldskontoret bör således bemyndigas att vidta de åtgärder som har angetts i hemställan till regeringen.

På regeringens vägnar

Mats Odell

Rasmus Rodhe